

Werkinstructie stokkettingzaag

Jan Polman 13-12-2021

Kenmerken van de werkzaamheden

Snoeiwerkzaamheden van diverse rechtopstaande bomen en knotbomen. De werkzaamheden worden vanaf de grond met de machine uitgevoerd. De af te zagen takken bevinden zich op 2 tot 4 meter hoogte, dit is afhankelijk van de steellengte. De zaag is geschikt voor takken tussen de 5 en 20cm dik.

Belangrijke risico's

- Vallende en wegzweepende takken naar de bedieningspersoon en de omgeving toe.
- Ongecontroleerde houtspanning die tijdens het zagen vrijkomt.
- Personen die te weinig afstand houden t.o.v. van de draaiende ketting.
- Kleine stukjes hout, zaagsel en stof in de ogen krijgen.
- Fysieke belasting door slechte werkhouding, werktechniek en het gewicht van de machine.
- Blootstaan aan lawaai en trillingen.

Werkvoorbereiding

- Zorg dat er voldoende overzichtelijke werkruimte is om de juiste werktechniek te kunnen toepassen, en een stabiele werkplek op de grond aanwezig is.
- Zorg dat de takken voldoende valruimte hebben en er niemand in de omgeving aanwezig is. Let daarbij ook goed op mogelijke wegen en paden waarop passanten kunnen lopen.
- Onderhoud de ketting op de juiste wijze (zoals bij de kettingzaag); kettingspanning, scherppte van de beitels, dieptestellers, kettingolie, enz.. Zorg dat het gereedschap voor het onderhoud aanwezig en passend is, zoals de vijldiameter.
- Nooit starten als alle onderdelen niet goed aan elkaar vast zitten, bij stationair toerental mag de ketting niet draaien, zet de motor uit als je bij de ketting moet zijn, koppelingen van de stang moeten goed vastzitten, goede afstelling van draagstel, enz. zie handleiding van de machine.

Werktechniek en veiligheid

- Neem altijd een stabiele werkhouding aan, plaats de voeten asymmetrisch uit elkaar op een vlakke niet gladde ondergrond, ga nooit op een verhoging staan zoals een trap of ladder, of op een steil talud. Houd de machine altijd met twee handen vast.
- Schat de houtspanning goed in; de hangrichting, dikte en lengte van de takken. Let daarbij ook op de eigenschappen van het hout met name de vezelsterkte; bros, dood of verrot.
- Maak vervolgens de correcte zaagsneden, zaag zoveel mogelijk met een 'trekkende ketting' waarbij zaagkop tegen de tak gehouden wordt. Maak indien nodig eerst aan de onderkant met een 'duwende ketting' een kleine zaagsnede waardoor er een breuklijst ontstaat. Let daarbij op de uiteindelijke valrichting van de tak. Zorg dat de ketting niet beklemd raakt, (vastloopt). Zaag om de houtspanning te verminderen eventueel de takken in gedeeltes af.
- Voorkom dat de punt van de bovenkant van de geleider een tak raakt, kick back. Zorg daarom altijd voor voldoende zaagruimte.
- Zaag geen takken die te dik zijn voor de geleider. Dat is maximaal twee maal de breedte van de geleider.
- Vermijd het 'hard duwen' op het zaaggedeelte, de ketting moet soepel door het hout gaan.
- Bij takken die zich op te grote hoogte bevinden, kan vaak niet de juiste werktechniek aangehouden worden. Deze zijn dan ook niet geschikt om met de stokkettingzaag afgezaagd te worden.
- Neem een zo min mogelijk lichamelijk belastende houding aan; voorkom een gedraaide rug (houd schouders en heupen in één lijn, spreidstand voeten), stel het draagstel goed af, voorkom te ver reiken door de handen en daardoor de machine dicht bij het lichaam te houden, zorg dat het gewicht van de machine zoveel mogelijk aan het draagstel hangt.
- Neem voldoende rustmomenten en wissel de werkzaamheden af.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

- Oogbescherming (bril), i.c.m. gelaatsbescherming
- Helm
- Gehoorbescherming
- Handschoenen
- Veiligheidsschoeisel S3
- Werkkleding, geen loszittende onderdelen van de kleding